

«Дадатковы адпачынак для ненармаванага працоўнага дня»

Ненармаваны працоўны дзень - асаблівы рэжым працы, у адпаведнасці з якім асобныя работнікі могуць пры неабходнасці эпизадычна па пісьмоваму або вуснаму загаду (распараджэнню), пастанове наймальніка або па сваёй ініцыятыве з ведама наймальніка ці ўпаўнаважанай службовай асобы наймальніка выконваць свае працоўныя абавязкі за межамі ўстаноўленай нормы працягласці рабочага часу (арт. 118¹ Працоўнага кодэкса Рэспублікі Беларусь (далей-ПК)).

Магчымая ў сувязі з гэтым перапрацоўка звыш нормы працоўнага часу не з'яўляецца звышурочнай працай і кампенсуецца прадастаўленнем дадатковага водпуску за ненармаваны працоўны дзень, працягласцю якога складае да 7 каляндарных дзён (арт.158 ПК).

Парадак, умовы прадастаўлення і працягласць гэтага водпуску вызначаецца калектыўным або працоўным дагаворам, наймальнікам, а ў дачыненні да работнікаў бюджэтных арганізацый і іншых арганізацый, якія атрымліваюць субсідыі, работнікі якіх прыроўненыя па аплаце працы да работнікаў бюджэтных арганізацый, - Урадам Рэспублікі Беларусь. Так, пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 18.03.2008 № 405 вызначаны пералік катэгорый работнікаў бюджэтных арганізацый, якім могуць прадастаўляцца дадатковыя адпачынкi за ненармаваны працоўны дзень з указаннем прыкладнай працягласці такога дадатковага адпачынку. Для прыкладу, для кіраўнікоў арганізацый і іх намеснікаў, галоўных бухгалтараў арганізацый і іх намеснікаў прадугледжаны адпачынак працягласцю 5-7 каляндарных дзён; для кіраўнікоў структурных падраздзяленняў арганізацый і іх намеснікаў - 4 - 6 каляндарных дзён. Пры гэтым наймальнік вызначае працягласць дадатковага адпачынку за ненармаваны працоўны дзень канкрэтнага работніка з улікам неабходнасці выканання ім працоўных абавязкаў звыш нормы працоўнага часу, а таксама напружанасці і складанасці яго працы.

Таксама заканадаўствам вызначаны катэгорыі работнікаў, якім ненармаваны працоўны дзень не ўсталёўваецца, а менавіта: работнікам ва ўзросце ад чатырнаццаці да шаснаццаці гадоў, навучэнцам агульнаадукацыйных устаноў і ўстаноў, якія забяспечваюць атрыманне прафесійна-тэхнічнай адукацыі, працуючым на працягу навучальнага года ў вольны ад вучобы час, ва ўзросце ад чатырнаццаці да восемнаццаці гадоў, інвалідам I і II групы, працуючым на тэрыторыі радыеактыўнага забруджвання ў зоне эвакуацыі (адчужэння), у тым ліку часова накіраваным або камандзіраваным у гэтыя зоны, асобам, якія працуюць па сумяшчальніцтве, якім устаноўлены рэжым рабочага часу

пры зменнай працы, занятым на працы няпоўны працоўны час, за выключэннем выпадкаў, калі працоўным дагаворам прадугледжана работа на ўмовах няпоўнага рабочага тыдня, але з поўным рабочым днём, якім усталяваны сумаваны ўлік працоўнага часу, са здзельнай аплатай працы (пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь N1695 ад 10.12.2000).

Таццяна Вяржынская,
галоўны дзяржаўны інспектар
Смаргонскага міжраённага аддзела
Гродзенскага абласнога ўпраўлення
дэпартаменту дзяржаўнай інспекцыі працы